

Lesing i vidaregåande skole

Erfaringar frå **ein** engasjert enkeltlærer og eit knippe elevar

TRE dimensjoner av lesing

Frå den første leseopplæringa...

... til kunnskap om språkleg mangfald og språket som system

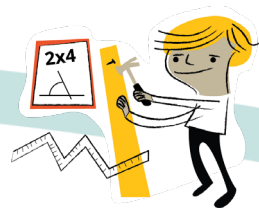
Å lære å lese

Å lese for å lære

Å lese som eksistensiell aktivitet

- Lese- og skrivestrategiar
- Kritisk tenking og analyse
- Eksamens- og studieførebuing

- Gjenkjenne, skape, fantasere, flykte frå, prøve ut, leve seg inn i, forstå, forandre
- Møte og tåle motstand

Ta på, opne, lese sjølv: Velkommen til biblioteket!

Presentasjon av norskfaget for 9-10.klassingar – gi dei fysiske erfaringar med bøker

Bokryggdikt

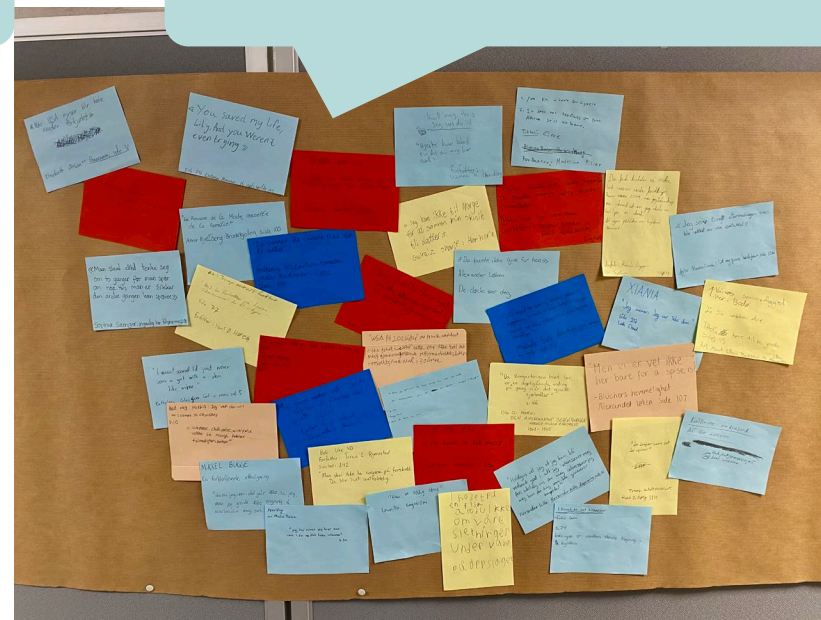
Kva står i bokhyllene?
Aktivisere, skape nysgjerrigheit

Bokfjes

Korleis ser bøkene ut?
Bøkene må ut av hylla

«Vel eit sitat frå ei bok du finn»

Opne boka
Inn i teksten

Korleis skape smidig overgang til vidaregåande?

Startsamtalen – forventningsavklaringar

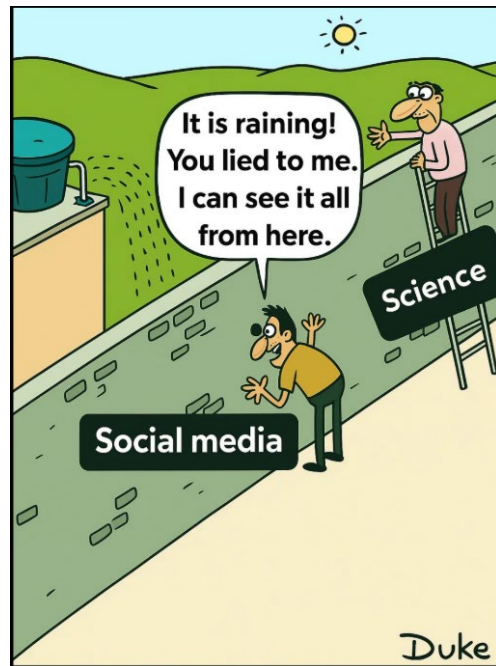
SiDE – Sikker deling av elevinformasjon

- Overgangsinformasjon
- Kartleggingsresultat
- Føresetnader for læring, utfordringar, viktige livshendingar
- Bekymringar og observasjonar
- Tilrettelegging og tiltak (f eks minoritetsspråklege, elevar med dysleksi)

Sikre godt samarbeid i heile organisasjonen

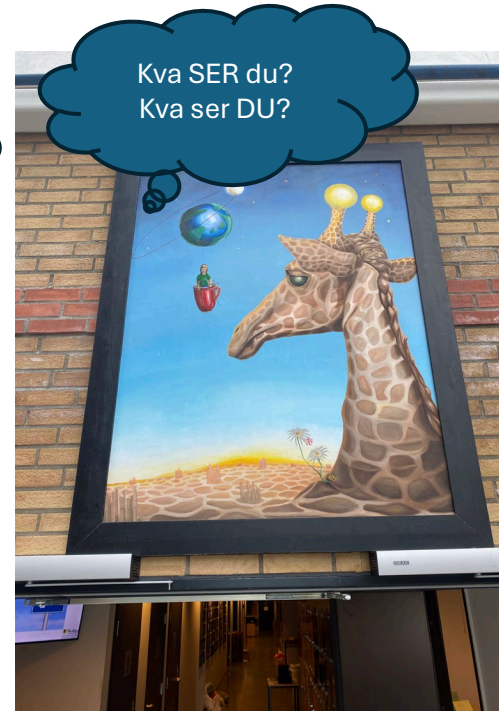
Første skoledag – analyse utan faglege omgrep

Hermeneutikk i praksis

Del...

...og heilskap

Lesetrening kvar dag

Tren lesestyrke – oppsøk **motstand** saman med elevane

Tren uthaldenheit – **mengdelesing** med dysleksivenleg fokus

Lesing som eksistensiell aktivitet – egetrening og sjølvvalde tekstar

Lesing for å lære fagstoff – korleis skape interesse:

- Tematiske inngangar funkar i kombinasjon med kronologi og struktur
- Medelevvurdering viser forbløffande lesekompetanse
- Lesing og skriving i ALLE fag
 - Fordjupande oppgåve i programfag på YF Vg2 og SF Vg3?
 - Samarbeid mellom norskfaget og programfaga
 - Eksempel: [Skrivesenteret ved Porsgrunn vgs](#)

Kunstig intelligens krev kritisk tenking

- Trur vi verkeleg at hjernen tent med mindre motstand?
- Kvifor velje motstand, med mindre arbeid med motstand gir resultat?
- Meir mappevurdering og fokus på lese- og skriveprosessar
- Meir munnleg vurdering og varierte formar for munnleg eksamen?
 - NRK-oppslag 28.04.26: [Vi snakker mindre sammen](#)
 - NRK-oppslag 30.04.26: [Gen Z unngår blikkontakt](#)
- [Kritisk utforskende gruppesamtaler i norskfaget](#)

Oppsummering

- Tid og rom for den eksistensielle dimensjonen av lesing
 - Kva hugsar vi best? Informasjon om... eller praktisk erfaring med?
 - Lesing i ungdomsskole og vidaregåande: Betre arbeidsfordeling
 - SiDE: Overgangsarbeid viktig for å ivareta
 - Kva vil vi med analysearbeidet? Gi elevane autentiske oppgåver
 - Lesing som styrketrening (motstand) og uthaldenheit (mengde)
 - Kunstig intelligens krev kritisk tenking
 - Oppsummering
-